Spiklenci v Čechách.

Původní zpráva z Prahy.

Dokončení.

Kauce nejmenší tvořila 200 zlat., největší 20,000 zl. K další charakteristice uvádíme: ze žalovaných je jeden vdovec, šest ženatých, 70 svobodných. Podle stáří rozeznávají se od sebe takto: šest je 16letých, třináct 17letých, 17 18letých, deset 19letých, jedenáct 20letých, čtyři 21letí, tři 22letí, tři 23letí, jeden 24letý, dva 25letí, 1 26letý, dva 27letí, jeden 28letý, a devětadvacetiletí s 1, nejstarší, 31letý.

Žalováno jest celkem na 14 zločinů velezrády, 14 zločinů uražení Jeho Veličenstva, 1 zločin urážky člena cís. domu, 53 zločinů rušení veřejného pokoje, 74 přečinů tajného spolčování, 3 zločiny úmyslného poškození cizího majetku, jeden zločin nedokonaného svádění k násilnostem proti soudnímu dvoru, jeden zločin nebezpečného vyhrožování, jeden zločin zpronevěření, jeden zločin podvodu, jeden zločin krádeže, jeden zločin vyhrožování násilnostem, tři přečiny urážky náboženství státem uznaného, dva přečiny rozšiřování zabavených tiskopisů, 3 přečiny shluknutí, 1 přestupek urážky stráže, jeden přestupek účastenství v krádeži, 3 přečiny schvalování nezákonitých činů, 6 přestupků úmyslného poškození cizího majetku, 2 přestupky nedovoleného držení stroje rozmnožovacího (hektografu), deset přestupků tisk. zák.

Za corpora delicti slouží: píšťaly, ...chové brnkačky zvané "kri kri", hektografy, odznaky, tajná abeceda, množství štětců, několik kra... ...ek železitého laku a několik set exemplářů "Neodvislosti" a "Pokrokových listů."

Pokud známo, přijali obhajování dr. Baxa, Černohorský, Just, ...ld, Kliment a Jiří Schmaus.

Obžaloba sama opírá se o důvody velmi pochybné a o svědky ještě pochybnější.

Kdo celou obžalobu pročte, ten ...a musí míti dojem, že jde o něco, co bylo nejdříve živeno, potom ...ženo a nyní souzeno. Zcela dle ...eho soudu dřívějšího.

Všude, kde jde v obžalobě o dů... první svědek a nejzávažnější je ...dolf Mrva, druhdy člen Omladiny, potom udavač, jak žaloba dokazuje.

Leč z celé obžaloby nevyčetli ...e nikde spojení nějaké se stranou svobodomyslnou a v tom jest ...vní moment. "Omladiny", co ...ové, dle jména vůbec nebylo. ...stovala pouze Omladina pokrokov... a to dvou frakcí: studentská a dělnická. Studenti od vídeňského pokrokového sjezdu udrželi si ...ési sdružení pokrokové (radikál... bez ohledu na stávající strany) a pokrokové studentské listy často ...v si, jak sami pamatujete, se svobodomyslnými do vlasů. Neby... tedy pokrokové studentstvo, ...é později splynulo s pokrokovým dělnictvem v "pokrokovou Omladinu", orgánem Mladočechů, bylo celkem svérázným, samostatně řízeným. Jest-li snad dva, ...obžalovaných byli též Mladočeši, na tom přece nezáleží, ...ť Mrva na příklad byl rozhodným Staročech, jiný snad i Němec.

Hlavní osten tedy, důkaz o spojení Omladiny s Mladočechy, přesoudíme, se nepovede.

Obžalovaní ovšem budou a to ...ý odsouzeni, leč tím nezíská ...í. Obžalovaní vyjdou ze žaláře přece a míst naleznou. Ale ...vše si žalářní křest, budou ...nější, leč také vyškolenější. ...la z nich nikdy, ani Rakousko ...i mít nebudou. Tím hůř ... A hůř tím spíše, že Omla... ...stů dle Holzbacha je v Čechách ...na — deset tisíc!

...tujeme, že nemožno nám tuto ...iti, organisaci a práci Omladiny ...Bezhlavou organisace zrovna ...a.

Dojem procesu je rozdílný. Leč my soudíme správně, řekneme-li, že u Čechů vzbuzují obžalovaní sdílnou soustrast. Jen "Hlas Národa," kaká se na ně, ba, aby přiložil polínko, přihlásil se též co "poškozený."

Za to obhájci odsoudili jej co list *ne více český*, což my učinili již dávno. "Hlas Národa", český list, při politickém procesu s Čechy v neprospěch těchto jednající, sám se odsoudil. Promluvíme si o tom jindy.

Obžalovaní, jsou vzezření mladistvého, veselého, ale intelligentního. Někteří vynikají výmluvností, všichni rázností. Soudu jdou vstříc bez obavy a budoucnosti ve tvář hledí nebojácně. Mnozí jsou nad doktory. Předsedající soudce má věru s nimi těžkou, velmi těžkou práci, neboť při jejich znalosti zákonů, znalosti poměrů a při jejich bystrosti, s kterou každý krok a slovo soudců sledují, dozví se od nich málo, snad nic. Některé tváře jsou mezi obžalovanými dětinské, jiné mužné, tvář Sokolova sličná, snivá a přece odhodlána. Někteří obžalovaní, za něž byla složena kauce, jsou na svobodě. Chodí k líčení se spisem obžaloby, který si dali vkusně vázat! Jeden docela nosí jej zavěšen na prsou! Předseda Slavie Duška byl propuštěn z obžaloby.

Místnost processová, stará soudní síň bez ventilace skoro, nízká, málo prostorná, tmavá — je hrozná. Vedro, výpar z posluchačů stěžují tu, ba ničí duševní činnost. A do té síně má se vtěsnat na 300 osob pohodlně.

Nemožno! Proto nepřipouští se všichni důvěrníci obžalovaných, jen část vždy. Svolení, aby soud konal se jinde, nedošlo. —

Proces je tajný, ale zajímavý. Odpovědi obžalovaných rázné, určité, jasné. Po bojácnosti ani slechu. Jeden obhájce má i 15 klientů. Důvěrníci obžalovaných jsou žurnalisté čeští i němečtí — jen redakce "Hlasu Národa" — vyloučena. Proces potrvá 3 i 4 týdny. Protože tajný, málo z něho na jevo vyjde. My zatím do skončení jeho uložíme si mlčení; leč stane-li se co důležitého, podáme zprávu hned. Jinak jsme tímto o věci hlavní rysy podali a vyčkáme konce, s nímž mnohé objasnění podáme. —

Nalezené tiskopisy. V noci na úterek 16. m. m. nalezli vojáci pod vraty kasáren na Josefském náměstí tiskopisy různého obsahu. Odevzdali je v inspekční strážnici, načež neprodleně byla alarmována nejen hotovost, ale i všecko ostatní mužstvo v kasárnách. Vojáci byli jeden po druhém co nejpřísněji prohlíženi. Také ve všech místnostech kasáren provedena prohlídka. Pátralo se, zda v kasárnách byly rozhozeny podobné tiskopisy. Do kasáren je nyní vstup civilním osobám obmezen.

Také na Malé straně nalezeny byly v ulicích lístky různého pobuřujícího obsahu.

Spisy — lístek nepatrný pobuřuje vojsko proti rodu císařskému.

Výsledek procesu očekává se s napjetím. Jenže napjetí potrvá, proces se protáhne. Leč jedno lze napřed sděliti: Rozsudek bude přísný, velmi přísný.

Sdělíme jej i důležité v průběhu věci ihned. Však bude míti rozsudek výsledek blahodárný? Psali jsme již: Nikoli. A prospěje vládě? Odpovídáme rovně nikoli! Blamáž ostane ne Mladočechům, ti vyjdou čisti, ale těm kdo bahno na ně házeli. A tak proces "Omladiny" mimo odsouzení obžalovaných skončí fiaskem vlády a její otročí žurnalistiky.

Jiného neštěstí ze spiknutí nebude.

* * *

Praha, 24. ledna 1894.

(Koaliční proudy. — Matička Vindobonna [ví]děň. — Český sněm. — Volby. — Stará praktika. — Mimořádná bezpečnostní opatření. — Dozvuky důvěrných schůzí. — Proces Omladiny. — Život v Čechách.)

Koaliční proudy se rozšiřují. Ale mají zvláštní příznak. Předchází jim bezprostředně krise. Po krisi Taaffeově vyvinula se v Cislajtanii koalice Hohenwartova; a hle, sotva tato živoří, v Uhrách praská ministerstvo Weckerleovo pro předlohu o civilních sňatcích, kterou každý už měl za přijatou, a na troskách Weckerleova kabinetu tvoří se koalice stran oppozičních a uprchlíků z vládní strany.

Leč nedosti na tom. V Srbsku padá soudobně ministerstvo radikální a na jeho místě buduje mladičký král Alexandr z popudu otce, bývalého krále Milana, koaliční většinu z liberálů a z napredňáků.

Však i v Italii po bouřích a vzpouře sicilské Crispi už už také zas padá, sotva v křeslo ministrpresidenta usedl a mluví se tam o krisi vniterní, zejména finanční, která má býti zažehnána koalicí stran umírněných.... Podaří se? Sotva. Italie dobrála velmocenskou úlohu. Chce-li ožít, ať strekne se trojspolku a miliony tím uspořené ať věnuje na správu svých financí.

Také Srbsku koalice neprospěje. Ex-král Milan učiní si z ní buď dojnou krávu, anebo ji odkopne. Tam prospěje koalice jen jedna, koalice, kde všecky strany bez rozdílu vezmou karabáč a vypráskají toho donžánského králíka a jeho náhončí na vždy ze země a mladého krále poučí o tom, že náhlé převraty nejsou vládnutím, nýbrž rozšafné, pozvolné upravování poměrů a očisťování Srbska od pijavic a bídáků, to že zemi spasí....

A jinde? U nás? Co je ta koalice? Je to sloučení se různých politických stran v jeden celek. Sloučí-li se strany, jen v jistých taktických ohledech různé, možno, že taková koalice (a takovou je koalice slovanská) se udrží a prospěje — ale sloučit strany zcela se různící: liberály s klerikály, nationály německé s Poláky, centralisty s autonomisty v jeden řetěz, toť nerozum. Slučte vodu s olejem! Rozum tu dá, že koalice takové se neudrží a proto naše cis- i transkoalice budou míti život jepičí....

Sněmování v Čechách a ostatně i jinde o tom, jak dále ukazujeme, svědčí. Koalice působí!

Matička Vindobonna, Vídeň, matička říšských měst, dostala dle našeho informování nový present. Na dopravní její prostředky, na místní její dráhy prorazil přece pan ministr Wurmbrand cifřičku 25½ milionu zlatých z příjmů státních. A protože se ví, že i mimo tuto podporu tyto dráhy bez důležitosti budou mít deficit, předurčuje se předem, že jejich deficit 85 procent uhradí stát, ostatek, 15 procent, země a Vídeň! — Vida, na Čechy celé lze sehnat na ukrocení bídy sotva půl milionu — Vídni pro luxus opět dává se cifra tak značná.... A kdo z těch 25½ milionu zaplatí nejvíce? Inu, Čechy, nejpoplatnější země!

Český sněm pracuje stále, ačkoli zrovna se nepřetrhne. Nejvíce práce jest v komissích s rozpočty. Od posledního našeho referátu promluveny byly na sněmu dvě veliké řeči. Dr. Vašatý ve vroucí své řeči, jevící velikou znalost práv a hluboké porozumění českým věcem, doporučoval svůj návrh na zřízení nejvyššího soudního dvoru v Praze. Řeč jeho sestávala ze dvou částí: v prvé, státoprávní, provedl Vašatý důkaz, že české království a země k němu patřící nepozbyly práv na vlastní samostatnost co český zvláštní stát a proto že jim také přísluší i veškeré soudnictví; druhou část své řeči provedl Vašatý líčení o nynějších hrozných poměrech při nejvyšším soudě ve Vídni, kde Čech je se svou řečí považován jako africký křovák! Slova Vašatého působila jako žíravý louh.... Návrh jeho na zvolení komisse pro pojednání o zřízení nejvyššího soudu v Praze byl přijat, ale komisse sotva byla stlučena. Sejde-li se, ví bůh!

Dr. Herold zase promluvil velikou řeč ve smyslu toho, co jsme posledně psali, naléhaje, aby zemím koruny české vráceny byly aspoň jejich reálné daně. Ukázali jsme minule, co by to pro Čechy znamenalo. Na konec své výtečné řeči, (jeť Herold po Ed. Grégrovi nejlepší řečník sněmovny) zahřměl Herold Němcům a vládě do uší: pověděl jim, že jejich koalice marně snaží se utlumiti české státní právo a utlomiti politické rozpravy na sněmu, a řekl jim také ohledně Mladočechů, aby nemalovali pořád čerta na zeď, o spiknutích atd. — co není, že by býti mohlo. A skončil řeč hlučně akklamovanou slovy: "Ostatně pamatujte, že jen v spokojeném národě usídlí se klid a štěstí občanské!"

Volby v Čechách, doplňovací na sněm a na říšskou radu, kterýchž konalo se celkem 6, skončily všude vítězstvím státoprávní, mladočeské politiky. Zvoleni na sněm: za obchodní komoru v Praze Prokopec, purkmistr vinohradský; za obchodní komoru v Plzni J. Leminger, obchodník tamtéž; za města skupiny Strakonické dr. Černohorský 468 hlasy; za Boleslav-Nymburk dr. V. Škarda 704 hlasy a za venkovské obce Jilemnicka dr. Kramář (proti Harrachovi) 76 hlasy volitelskými. Na říšskou radu proti Staročechu dr. Steidlovi prorazil velkou většinou 955 hlasů ve skupině měst Domažlice-Písek prof. Kurz.

Nuže, co říkají Staročeši? Vzdali se kandidatury formálně a přece kandidovali, ale — padli. Změnila se tedy opposiční situace? I to to!

A co říká vláda a Němci těmto volbám, k nimž nepočítáme volbu starší, sedmou? Deklamují stále o svedení národa, o jeho vystřízlivění.... Hle, lid dává odpověď! A byl by čas, aby z té odpovědi vzali si naučení nahoře a konečně sami vystřízlivěli. Ne li, tož brzo uslyší písničky jiné, k nimž prve uvedené hlasy ze sněmů v Cislajtanii jsou předehrou. Po slovech přijdou pak skutky!

Mandátu na zemský sněm vzdal se, a na říšskou radu bohudík snad to také učiní, známý zástupce české budějovické obchodní komory pan Leopold Pollack, t. č. s panem Dostallem jediní na říšské radě Staročeši.

Volby do plzeňské obchodní komory dopadly dvěma třetinami ve prospěch Čechů.

Stará praktika, totiž potlačování svobody a volnosti hlasu, kterou rakouské vlády vždy hodlají tlumiti opposici, ta už nepomůže, ač vláda koaliční s nimi nešetří. Tak nejnověji vláda zastavila neodvislý radikální týdenník "Neodvislost" v Kolíně a stejným osudem hrozí novo-bydžovské "Stráži nad Cidlinou". "Lidovým Novinám" na Moravě odňala vláda koncessi k drobné prodeji, jiné listy bez udání důvodu konfiskuje a schůze zakazuje proti zřejmému znění spolčovacího zákona z roku 1867, který v §§ 14. a 15. praví doslovně: "Každý spolek může schůze své konati veřejně.."

Vláda v praktikách svých zašla i dál, zakázala totiž na Moravě také utvoření nových sokolských jednot v Rosicích, Žabovřeskách, Letovicích a v Hodslavicích, ač v Čechách přes 200 jednot je činno.

Leč marné tlumení. Jako tlumený oheň dýmem proráží si mocně cestu a tím prudčeji pak zuří, tak tlumený žár svobody, kde možno na povrch vyráží a silou neskrocenou se jeví. Sedm voleb v Čechách, všechny opposiční, a opposiční ruch na Moravě jsou té pravdy pravým důkazem.

Mimořádná bezpečnostní opatření, která činí vláda, rozmnoživši počet stráží, zesílivši sbor "tajných" a ozbrojivši policii bodáky a revolvery — to vše nepomůže. Důkazem to zase jest zavřená Omladina. Náčelníci sedí a — po Čechách i na Moravě tisíce litá protidynastických lístků.

Jen svobodný, spokojený národ klidně, mírně žije bez bodáků, beze stráží!

Dozvuky důvěrných schůzí, které konaly se v Čechách v době oslavy reskriptu, pořád také straší ještě. Kde jaká schůze se konala tehdá i nekonala, vláda její pořadatele volala před soud, ač uvedený zákon společenský mluví proti tomu. A jaký výsledek mělo toto stíhání? Většinou obžalovaní byli obžaloby sproštěni. Tak posledně zase stalo se v Rakovníku. Staré praktiky tedy vůbec — se neosvědčují. Musí být něco nového zas. Snad vláda něco najde — Němci i Staročeši jí hledat pomohou.

Proces Omladiny vleče se do nekonečna. Trvá už 1½ týdne a dosud ani neskončen výslech obžalovaných. Nyní přijde výslech svědků, pak policejní raporty, potom obžaloba státního zástupce, řeči obhajců, dupliky a repliky, resumé — vše se najisto na 4 neděle protáhne. Líčení jest tajné, jak jsme oznámili. Projde sice na venek mnoho, ale vše ne — to nejzávažnější, dle soudu soudců, to se zatají. Leč to, co se dosud vyšetřilo, potvrzuje plně náš o věci úsudek: Celá Omladina vlastně nic není. Jest to poblouzení mladické, které ovšem má kořeny v neutěšených rakouských poměrech. Spojení Omladiny se stranou svobodomyslnou nebylo a také se nedokáže. Ostatně, jak jsme už referovali, Omladiny ani není; jsou to jednotlivé, tu dělnické, tu studentské frakce dle listů úředně povolených sestavené, ktoré konaly schůze buď úředně oznámené, anebo důvěrné, jež na pozvání, určitým osobám znějící, jsou zákonem dovoleny. A co stalo se demonstrací, ty vznikly z návodů a v těch návodech náhončí policie Mrva a jiní neměli malou váhu. Celkem pak jedná se o zločiny: svržení sochy sv. Jana Nepomuckého s kamenného mostu, (což se nestalo), vložení provazu kolem hrdla sochy císaře Františka na nábřeží, demonstrace v předvečer císařských narozenin 17. září a mazání orlíčků rakouských na poštovních schránkách i jinde. Z těchto obviniti lze celkem jen několik osob, dělníků, ze všech obžalovaných. Kde je tedy při tom národ vinen, kde Praha, která za to nese výminečný stav?

Život v Čechách v dnešních dnech mimo politiku jest dosti mrtvý. Všude jeví se nedostatek. Něco odpomůže se návrhem sněmu a povolením podpory zemské na úlevu bídy. Leč mnoho zla ještě zůstane.

Jinak žijeme zimu bez sněhu. Nedávno měli jsme po mrazích prosincových slušnou oblevu. — Až bylo teplo. V soudní síni největší. Omladina hřeje. Teď zase přituhlo.

A ke všemu máme dobu bálů. Tancujeme na prospěch všeho. A potom prý jest Čechům zle — to je pěkný výminečný stav! Čekáme denně na sněmu interpellaci Němců, jaký že je to výminečný stav — když Češi — tancují!

Vše zdarma.

Ti, kteří užívali dra. Kinga New Discovery, znají jeho cenu a ti, kteří tento lék neznají, mají nyní příležitost zdarma jej zkusit. Dojděte si k oznámenému lékárníku a dostaňte si lahvičku na zkoušku zdarma. Zašlete své jméno a adresu firmě H. E. Bucklen & Co., Chicago, a dostanete krabičku Dra. Kinga životních pilulek zdarma, jakož i výtisk knihy Guide to Health & Household Instructor zdarma. Vše jest zaručené, že vám udělá dobře a nestojí vás nic. K dostání u Goodman Drug Co., Omaha. 4